

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 34044

Nom: Història del món islàmic medieval

Cicle: Grau

Crèdits ECTS: 6

Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau en Història	Facultat de Geografia i Història	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau en Història	Historia del Mundo Islámico Medieval	OPTATIVA

COORDINACIÓ

TORRO ABAD JOSEP

RESUM

Aproximació a una de les civilitzacions més importants de la humanitat, els seus orígens i primer desenvolupament a l'època medieval i que ha condicionat la història europea i, particularment, la peninsular.

L'articulació temàtica de l'assignatura és, bàsicament, cronològica, entre els inicis del segle VII (I de l' Hègira) i les primeres dècades del XVI (X H.), etapa que correspon en bona mesura a l'època medieval occidental. Altra part de la matèria es reserva per al coneixement de les estructures socials i les formes del poder.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomanable conèixer el procés de formació, expansió i consolidació d'Europa, la Península Ibèrica i la Corona d'Aragó a l'Edat Mitjana entre els segles V i XV.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Aprenentatge autònom

Capacitat d'abstracció, anàlisi i síntesi

Compromís amb el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones

Valoració i respecte per la diversitat i la multiculturalitat

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Mahoma: de la predicació al Regne Àrab (610-650).

Aràbia Preislàmica. Societats tribals i relacions d'aliança i de conflicte. Beduïns-sedentaris.

l'Islam: el missatge i les tribus. Mahoma.

Primera expansió religiosa i territorial. El Califat Ortodox (Perfecte). Els primers conflictes.

Conseqüències econòmiques i socials de la expansió: revifament i canvis agraris en la producció i el poblament. La propietat de la terra. L'enlairament de les ciutats. L'impetuositat del comerç. Un sistema comercial planetari.

Les societats del món islàmic: àrabs, convertits i protegits (les minories). La vida social als primers segles de l'Islam.

El naixement de la cultura islàmica. Fonaments, ensenyament i islamització. La construcció de la cultura religiosa: Alcorà, Suna, Sharia. La primera cultura clàssica àrab.

2. L'expansió i els primers imperis: Omeies i Abàsies (650-950).

Evolució política i expansió. Els califats Omeia i Abasí. La evolució política.

Organització de les conquestes i del poder polític i administratiu.

Economies i societats en transformacions. Creixement desbordant i diversificació social. Grups i conflictes. Tendències econòmiques: món rural i ciutats.

La nova cultura arabo-islàmica. Enlairament de la cultura clàssica musulmana.

Conquistadors i conquistats: noves societats islàmiques: evolució i conflictes.

La conquesta de la Península Ibèrica i el naixement d'Al-Andalus.

Evolució política, segles VIII-X: conquesta i establiment musulmà. El govern dels Omeies: de l'Emirat al Califat de Còrdova. Els territoris.

3. Al-Andalus: l'Islam a Europa (711-1031).

La conquesta de la Península Ibèrica i el naixement d'Al-Andalus.

Canvis econòmics: estructures agrícoles, la propietat de la terra i el seu treball, camps i ciutats, manufactures i comerç. Fiscalitat i sistema tributari.

Nova societat islàmica: el predomini àrab, els convertits a l'Islam, minories protegides: cristians i jueus. La població: món rural i ciutats-

Estructures polítiques, administratives i fiscals. Administració central i provincial.

Arabització i enlairament de la cultura andalusí islàmica. Musulmans i cristians a la Península.

4. El món islàmic als segles XI-XIII.

Evolució política i territoris: segles XI-XIII. Turs, francs i mongols.

Un món islàmic fragmentat. El pes d'Egipte i del Pròxim Orient. Islam occidental i Al-Andalus, islam oriental: Pèrsia i Índia. L'Extrem Orient. Croades. Els mongols.

Poders econòmics, retribucions militar i terra. Estructures econòmiques agràries. La vitalitat de les ciutats. La lluentor del comerç i les noves fiscalitats.

Canvis i conflictes socials. Unes societats en canvi i evolució.

La maduresa de la cultura islàmica clàssica. Els contactes amb Occident i Orient.

5. Els segles XIV i XV, Orient i Occident islàmic. Els turcs otomans.

El món islàmic entre 1280 i 1550: el període baix medieval.

Una nova distribució territorial: l'Imperi Otomà. Egipte, Síria, Iraq i Aràbia,

Els turcs otomans.

La fi d'Al-Andalus. El destí del Magreb i Tunis.

Pèrsia safaví. Índia. Expansió per Extrem Orient i per Àfrica.

Reestructuracions econòmiques i evolució de les societats islàmiques als segles XIV i XV.

Una vitalitat cultural en constant evolució. Estancament?

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Altres activitats	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	90,00

Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES PRESENCIALS

PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES: Lectura de bibliografia recomanada

PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS: Lectura de bibliografia recomanada

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES: Quatre sessions d'una hora en data i aula que es determinaran per a la realització de comentaris de text

AVALUACIÓ

Examen: 80 % de la nota final

Treballs pràctics: 10 % de la nota final

Activitats complementàries: 10 % de la nota final

* Les especificacions de cada prova es farà al curs.

Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament en la qualificació de totes les proves escrites i la seua acumulació pot comportar el suspens de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA

- - BRESC, H.-GUICHARD, P.-MANTRAN, R. (2001): Europa y el Islam en la Edad Media, Barcelona, Crítica.
- - MAÍLLO, F. (1999): Vocabulario de historia árabe e islámica, Madrid, Akal.
- - MANZANO, E. (1992): Historia de las sociedades musulmanas en la Edad Media, Madrid, Síntesis.

- - SOURDEL, D. y J. (1981): La civilización del Islam clásico, Barcelo-na, Juventud.
- - WATT, M. (2001): Historia de la España islámica, Madrid, Alianza.
- - BRAMON, D. (2002): Una introducción al Islam: religión, historia y cultura, Barcelona, Crítica.
- - GUICHARD, P. (2001): Al-Andalus frente a la conquista cristiana. Los musulmanes de Valencia (siglos XI-XIII), Madrid, Biblioteca Nueva, Universitat de València.
- - HOURANÍ, A (2003): La Historia de los Árabes, Barcelona, Vergara
- - SAID, E. W. (2003): Orientalismo, Barcelona.
- - VERNET, J. (1999): Lo que Europa debe al Islam de España, Barcelona, El Acanalado